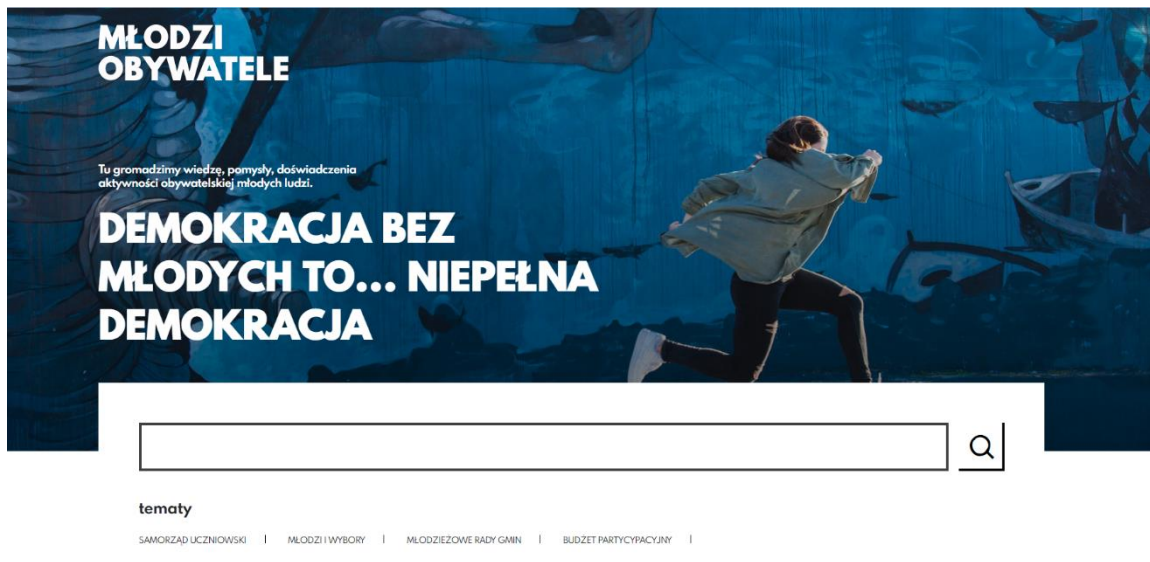

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE FUNDACJI CIVIS POLONUS ZA 2019 ROK

WWW.MŁODZIOBYWATELE.ORG.PL

Jest to miejsce, w którym chcemy gromadzić wiedzę wynikającą z naszych bogatych doświadczeń w pracy na rzecz edukacji obywatelskiej młodych ludzi. Portal będziemy uzupełniać nie tylko o nowe artykuły, ale również o nowe tematy i zagadnienia dotyczące zaangażowania obywatelskiego młodych ludzi. Nasze teksty skierowane są zarówno do młodych ludzi, którzy szukają inspiracji i wskazówek, jak osiągnąć swoje wymarzone cele, jak również do dorosłych, którzy pracują z młodzieżą.

Żeby znaleźć interesujący was tekst, możecie wybrać temat oraz kategorię tekstu. Dzięki temu będzie wam łatwiej nawigować w mnogości materiałów, które wkrótce zapełnią naszą stronę. Możecie tu znaleźć artykuły, publikacje, scenariusze lekcji i projektów edukacyjnych oraz przykłady dobrych praktyk, które mogą stanowić inspirację do waszych przyszłych działań.

Fundacja Civis Polonus stawia sobie za cel rozwijanie postaw obywatelskich umożliwiającym jednostkom aktywne uczestnictwo w życiu publicznym. Dobre państwo jest bowiem wspólnotą otwartych, kompetentnych, zaangażowanych obywateli. Cel ten realizujemy przez projektowanie i realizowanie sytuacji edukacyjnych, które dają szansę na autentyczne i znaczące uczestnictwo w życiu publicznym.

Nasze działania dotyczące edukacji obywatelskiej realizujemy przede wszystkim w trzech obszarach: edukacja obywatelska w szkole, wspieranie partycypacji obywatelskiej młodych ludzi oraz wspieranie partycypacji obywatelskiej dorosłych.

Szkoły i samorządność uczniowska

Współczesna szkoła może być przestrzenią sprzyjającą rozwojowi postaw obywatelskich. Do jej zadań należy inspirowanie i zachęcanie uczniów do współuczestniczenia w podejmowaniu i realizowaniu decyzji ważnych dla społeczności szkolnej. Działania szkoły mogą sprzyjać rozwijaniu kompetencji obywatelskich oraz wychowywaniu dzieci i młodzieży zgodnie z zasadami: państwa prawa (jeżeli reguły postępowania są znane uczniom i przestrzegane przez nauczycieli), pomocniczości (jeżeli inicjatywy uczniów są mile przyjmowane i wspierane), podmiotowości (jeżeli zdanie uczniów jest uwzględniane podczas podejmowania decyzji na terenie szkoły). Wspieramy szkoły w procesie kształtowania kompetencji młodych obywateli. Robimy to poprzez realizację innowacyjnych projektów, prowadzenie specjalistycznych szkoleń na temat samorządu uczniowskiego, organizowanie bezpośrednich zajęć z uczniami, opracowanie materiałów edukacyjnych. Działamy w Polsce i w Ukrainie.

Wspieranie aktywności obywatelskiej młodych ludzi, m.in. poprzez pracę z młodzieżowymi radami gmin

Naszą misją jest zwiększanie wpływu dzieci i młodych ludzi na sprawy publiczne. Fundacja Civis Polonus ma już 15-letnie doświadczenie w pracy na rzecz Młodzieżowych Rad i aktywności obywatelskiej młodzieży. Wspieramy młodzieżowe rady gmin, miast i dzielnic na wiele sposobów.

Integrujemy ludzi zainteresowanych partycypacją obywatelską młodzieży i młodzieżowymi radami tworząc okazje do spotkań i wymiany doświadczeń podczas konferencji, seminariów i projektów. Naszą wiedzę na temat aktywności młodzieży w życiu publicznym pogłębiaamy dzięki współpracy z partnerami zagranicznymi, od których uczymy się stosowania różnych metod partycypacyjnych, jak i stosowania różnego podejścia z partnerami z Litwy, Danii i Szwecji. Dbamy o poprawę jakości działania Młodzieżowych Rad m.in. poprzez

upowszechniania standardów i zasad działania młodzieżowych rad oraz promowania celu ich działalności. Uczestniczymy w projektach, które mają na celu poprawę jakości działania młodzieżowych rad zgodnie z naszymi standardami.

Wspieranie zaangażowania i działania na rzecz aktywności obywatelskiej wśród dorosłych

W roku 2018 r. w tym obszarze pracowaliśmy przede wszystkim z bibliotekarzami oraz z przedstawicielami władz lokalnych.

Dlaczego biblioteki? Biblioteki działające na terenie Warszawy coraz częściej stanowią przestrzeń, w której zarówno można wypożyczyć książki, jak i wziąć udział w szeregu ciekawych aktywności prowadzonych przez pracowników lub wolontariuszy. Zgodnie ze standardami IFLA (Międzynarodowa Federacja Stowarzyszeń i Instytucji Bibliotekarskich) profesjonalna biblioteka nie tylko wypożycza książki, ale również pełni inne ważne funkcje, takie jak: zapewnianie dostępu do światowej kultury, rozpowszechnianie jej dorobku, stymulowanie dyskusji i tworzenie miejsca spotkań dla lokalnej społeczności. Zgodnie z naszymi przekonaniem, biblioteki mogą stać się ważnym miejscem na mapach społeczności lokalnych, które nie tylko umożliwiają dostęp do szeroko rozumianej kultury, ale również integrują społeczność lokalną i różne grupy wiekowe oraz mogą pełnić funkcję informacyjną i wspierającą zainteresowanie i zaangażowanie decyzjami podejmowanymi w danej lokalności. W swoich działaniach, staramy się wspierać ten proces.

Administrację i obywateli powinno łączyć wzajemne zaufanie i partnerskie relacje. Konieczne do tego jest podnoszenie kompetencji urzędników oraz uświadamianie obywatelom ich praw i obowiązków. Wierzymy, że dzięki tym działaniom dostęp do dobrej administracji stanie się powszechny, a lokalne wspólnoty będą coraz lepiej zarządzane. Staramy się wspierać obie strony w budowaniu wzajemnych relacji. Wspólnie z urzędami opracowujemy i wdrażamy procedury usprawniające i podnoszące jakość ich pracy. Z lokalnymi liderami pracujemy na rzecz rozwoju lokalnego oraz wzmocniamy ich kompetencje merytoryczne, społeczne i przywódcze.

Nasze działania realizujemy głównie poprzez realizację projektów, w dalszej części sprawozdania znajdują się ich opisy i rezultaty osiągnięte w 2018 r.

Partycypacja obywatelska młodych ludzi

RAGE

Game Changer to projekt finansowany ze środków Unii Europejskiej, który docelowo zapewni narzędzia szkoleniowe, praktyczne wsparcie ekspertów i doradztwo dla organizacji pozarządowych, młodych osób aspirujących do miana liderów (lub Ambasadorów zmiany). Podczas szkoleń Ambasadorowie zmiany nauczą się prowadzić własne kampanie w mediach społecznościowych, a organizacje pozarządowe dowiedzą się, jak udzielać wsparcia i doradztwa w tym procesie. Kolejny element Game Changer dotyczy społecznych gier miejskich w świecie offline, które będą promowały tolerancję, zaangażowane społeczne, różnorodność i integrację.

Współpracujące z Game Changer organizacje pozarządowe oraz eksperci będą monitorować, udzielać wskazówek i kontynuować szkolenia dla Ambasadorów w zakresie prowadzonych przez nich kampanii, aby zapewnić ich skuteczność i, co ważniejsze, wysłuchiwać ich pytań, uwag i obaw. Zapewni to nieustanne uczenie się nowych rzeczy zarówno przez partnerów, jak i Ambasadorów zmiany.

Game Changer rozpocznie swoją działalność we Francji, Grecji i Polsce, a docelowo rozszerzy się na 8 krajów w całej Europie. Na podstawie tych wstępnych kampanii przeanalizowane i rozpowszechnione zostaną sukcesy i porażki, co, miejmy nadzieję, pozwoli dotrzeć do większej liczby młodych ludzi, organizacji pozarządowych wykonujących podobną pracę, ekspertów i środowisk akademickich w całej Europie.

Projekt ten opiera się na partnerstwie pomiędzy młodzieżą i organizacjami pozarządowymi zaangażowanymi w kwestie tolerancji, otwartości, zaangażowania obywatelskiego oraz radykalnej ideologii i zachowań oraz ukierunkowanymi na ekspertów w dziedzinie technologii, specjalistów ds. mediów, środowiska akademickiego i działaczy młodzieżowych.

Młodzi na rzecz zielonego rozwoju Południowego Bałtyku

Głównym celem projektu było wprowadzenie tematu zrównoważonego rozwoju, tzw. zielonego i niebieskiego rozwoju do bezpośredniej pracy z gminami: Gdynia, Elbląg, Iława, Nowe Miasto Lubawskie oraz Dzierżgoń, z którymi współpracowaliśmy już w innych projektach. Przeprowadziliśmy wywiady, rozmowy, spotkania i warsztaty z młodzieżą i przedstawicielami władz oraz zorganizowaliśmy Forum Sieci Grup Młodzieżowych w Elblągu.

Pracowaliśmy z jednej strony z decydentami – przeprowadziliśmy wywiady z przedstawicielami władz gmin, z drugiej – z młodzieżowymi radnymi oraz młodzieżą szkolną. W projekcie wzięło udział około 130 młodych ludzi oraz około 40 przedstawicieli władz i pracowników młodzieżowych.

Pracowaliśmy również z młodzieżą. Zorganizowaliśmy warsztaty dla młodych w Elblągu, Iławie i Gdyni. Celem warsztatów było zainteresowanie i zaangażowanie młodych do dialogu z władzami, wzajemne poznanie i zwiększenie/utrzymanie otwartości i gotowości do zajmowania się tematem zrównoważonego rozwoju swoich społeczności. Głównym wnioskiem płynącym z przeprowadzonych warsztatów była refleksja młodych ludzi, że wciąż bardzo niewiele wiedzą na temat klimatu i zagrożeń płynących z niewystarczających działań na rzecz zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska oraz że chcą działać w tym kierunku.

W listopadzie zorganizowaliśmy spotkanie regionalne Sieci Grup Młodzieżowych (również w ramach projektu South Baltic Youth Core Groups Network). W Forum wzięło udział 78 osób, wśród nich: przedstawiciele władz samorządowych, przedstawiciele młodzieżowych rad miast oraz młodzież niezrzeszona. Zaprosiliśmy przedstawicieli fundacji BoMiasto, Elbląskiego Parku Technologicznego oraz fundacji Greenpeace, którzy poprowadzili szkolenia i warsztaty zogniskowane wokół tematu, co my – jako obywatele i lokalni decydenci możemy działać na rzecz ochrony środowiska i klimatu.

Projekt trwał od sierpnia do listopada 2019 r. Działania wokół zielonego rozwoju były kontynuowane w ramach kolejnej odsłony projektu „Młodzi na rzecz zielonego rozwoju Południowego Bałtyku” – Edycja 2020.

Projekt był realizowany we współpracy z Fundacją im. H. Bölla w Warszawie.

South Baltic Youth Core Groups Network

Celem projektu była współpraca na rzecz zwiększenia uczestnictwa młodych obywateli oraz zbudowanie sieci partnerów z Południowego Bałtyku w celu promowania wsparcia zaangażowania obywatelskiego młodych oraz włączania ich do procesów decyzyjnych na lokalnym poziomie.

Projekt tworzyło 14 partnerów z kraju i z zagranicy reprezentujących lokalne społeczności, międzynarodowe stowarzyszenie wspólnot (Euroregion Bałtyk), sektor akademicki i organizacje współpracujące z lokalną społecznością i wspierające zaangażowanie młodzieży w latach 2018 -2020.

Działania w ramach projektu SB YCGN można podzielić na trzy główne obszary:

- modelowanie procesu zaangażowania obywatelskiego młodzieży na poziomie lokalnym,
- międzynarodowa współpraca i wymiana doświadczeń,
- badania prowadzone przez instytucje naukowe.

Głównym celem działań na poziomie lokalnym było wsparcie władz samorządowych we włączaniu młodych ludzi w proces podejmowania decyzji, co było głównym obszarem działań naszej fundacji. W tym celu przeprowadzono szereg szkoleń, zarówno dla przedstawicieli władz, urzędników oraz opiekunów młodzieżowych rad, jak i dla młodych działających w młodzieżowych radach. Podstawową metodą działania na tym poziomie były „okrągłe stoły” – debaty, do których zasiadają przedstawiciele władz, młodzieży i organizacji zainteresowanych – tzw. lokalne grupy młodzieżowe.

Głównym celem działań na poziomie międzynarodowym była natomiast wymiana doświadczeń w zakresie partycypacji obywatelskiej młodych poprzez wizyty studyjne i międzynarodowe szkolenia dotyczące polityk młodzieżowych oraz wspierania kompetencji obywatelskich młodych ludzi. Działania te miały podparcie teoretyczne w - również prowadzonych w ramach projektu - badaniach naukowych

na temat zaangażowania obywatelskiego młodzieży, barier, motywacji i zainteresowań młodych w tym temacie.

Efektem projektu jest więc, po pierwsze – wzmocnienie zaangażowania obywatelskiego młodzieży i włączanie ich w podejmowanie decyzji, m.in. dzięki wdrożeniu metody „okrągłych stołów”. Po drugie – stworzenie Sieci Grup Młodzieżowych (Youth Core Group Network), która polega na nieformalnej współpracy i opiera się na wymianie informacji i doświadczeń (m.in. tych zebranych w ramach lokalnych „okrągłych stołów”) oraz wspólnie podejmowanych akcjach i działaniach wokół ważnych dla młodych ludzi tematów.

W projekt zaangażowanych było prawie 500 młodych ludzi z różnych gmin Regionu Południowego Bałtyku, około 50 lokalnych polityków i przedstawicieli władz lokalnych. Projekt zwiększył świadomość roli samorządu lokalnego w życiu lokalnym oraz możliwości współdecydowania przez młodych mieszkańców. Młodzi ludzie mieli okazję zaprezentować wypracowane przez siebie rozwiązania i przeprowadzić konstruktywne dyskusje z przedstawicielami lokalnych władz z ich miast. Pod wpływem debat z młodymi ludźmi, w niektórych gminach zaszły prawdziwe zmiany.

Więcej o projekcie, metodzie, badaniach, zasadach i standardach Sieci można znaleźć na stronie projektu pod adresem <https://sbycgn.eu>

Projekt był współfinansowany z Programu Interreg Południowy Bałtyk 2014-2020 i wykorzystywał środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Samorządność dla każdego. Wsparcie partycypacji młodzieży w Wilanowie i na Ursynowie

To kolejny projekt Fundacji Civis Polonus realizowany przy współfinansowaniu m.st. Warszawy w ramach programu „Młoda Warszawa. Miasto z klimatem dla młodych”, ukierunkowany na upowszechnienie wiedzy na temat budżetu obywatelskiego i inicjatywy lokalnej wśród młodzieży. W obecnej edycji projektu działania skierowano do młodzieży z warszawskich dzielnic Wilanów i Ursynów.

Projekt rozpoczął się w sierpniu 2019 r., a jego działania zakończą się w lipcu 2020 r. W 2019 roku zrealizowano cykl działań szkoleniowych i doradczych, skierowanych do młodzieży oraz osób dorosłych. Odbyły się dwa szkolenia dla 29 nauczycieli, dotyczące roli aktywności obywatelskiej młodzieży oraz możliwości angażowania młodych ludzi w mechanizmy budżetu obywatelskiego i inicjatywy lokalnej. Następnie w 15 szkołach odbyło się 79 lekcji wychowawczych, dotyczących budżetu obywatelskiego, w których wzięło udział 1834 uczniów. Kolejnymi działaniami były dwie debaty dzielnicowe i dwa warsztaty kreatywne dla młodzieży z Wilanowa i Ursynowa, podczas których młodzież wyznaczyła mapę problemów swoich dzielnic. Spośród uczestników warsztatów wyłoniły się grupy projektowe, które przy wsparciu animatora z ramienia fundacji pracowały nad swoimi autorskimi projektami do budżetu obywatelskiego. Efektem tej pracy jest 15 młodzieżowych projektów, wśród których znalazły się pomysły na: rozbudowę infrastruktury placu zabaw, remont chodnika, pumtrack, altanę multifunkcyjną, ścieżkę zdrowia, skatepark, antysmogowy żywoplot i miejsca parkingowe.

Projekt kontynuowany będzie w 2020 r. Przewidziano między innymi współpracę z młodzieżowymi radami dzielnic przy realizacji projektów edukacyjnych skierowanych do młodzieży oraz nagranie filmów promujących budżet obywatelski.

Powołanie i działanie Młodzieżowego Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Młodzieżowy Sejmik Województwa Mazowieckiego to inicjatywa Samorządu Województwa Mazowieckiego, realizowana przez Fundację Civis Polonus w ramach zadania zleconego przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego. Projekt skierowany jest do młodych mieszkańców Mazowsza - uczniów szkół ponadpodstawowych. Jego celem jest aktywizacja środowisk młodzieżowych w życiu społecznym regionu oraz zwiększenie wpływu młodzieży na sprawy publiczne.

Projekt rozpoczął się w sierpniu 2019 roku i potrwa do końca 2021 r. Jego pierwszym elementem była rekrutacja młodzieżowych radnych. Przeprowadzono kampanię promocyjną, w ramach której odbyło się 12 spotkań informacyjnych w 7 okręgach wyborczych na terenie całego Mazowsza. Po analizie formularzy zgłoszeniowych i rozmowach kwalifikacyjnych komisja rekrutacyjna spośród 203 kandydatów wybrała 51 radnych. Sesja inauguracyjna odbyła się 12 grudnia 2019 r. Młodzieżowi radni złożyli ślubowanie oraz przyjęli nominacje z rąk Marszałka Województwa Mazowieckiego Adama Struzika i Przewodniczącego Sejmiku Województwa Mazowieckiego Ludwika Rakowskiego. Młodzieżowi radni uczestniczyli także w szkoleniu wstępnym, podczas którego pracowali m.in. nad regulaminem sejmiku.

Młodzieżowy sejmik pracuje według modelu „od problemu do rozwiązania”. Zgodnie z nim praca młodzieżowych radnych nad diagnozowaniem i wdrażaniem rozwiązań problemów realizowana będzie w 2020 i 2021 roku.

Powołanie Młodzieżowej Rady Gminy Michałowice

W okresie od 01.09 do 31.12.2019 r. fundacja realizowała program kompleksowego wsparcia Gminy Michałowice w zakładaniu młodzieżowej rady gminy. Zadanie realizowane było na zlecenie i przy finansowaniu Gminy Michałowice.

W ramach zadania fundacja uczestniczyła w opracowywaniu podstaw prawnych funkcjonowania młodzieżowej rady, opracowaniu zasad rekrutacji i monitorowaniu jej przebiegu. W wyniku wyborów szkolnych (dot. kandydatów, którzy są uczniami szkół na terenie Gminy Michałowice) i rozmów kwalifikacyjnych (dot. mieszkańców gminy, którzy uczą się w szkołach w innych gminach) do młodzieżowej rady zakwalifikowanych zostało 25 radnych. Następnie fundacja przeprowadziła dla nich 2-dniowe szkolenie wprowadzające. Wsparciem doradczym objęty został także opiekun młodzieżowej rady.

Do zadań młodzieżowych radnych należeć będzie m.in.: opiniowanie niektórych decyzji dotyczących młodzieży, upowszechnianie zasad samorządu terytorialnego wśród młodzieży, podejmowanie działań na rzecz zaspokajania potrzeb i oczekiwań młodzieży oraz organizacja ich aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym.

Warszawska Akademia Młodych Liderów 3.0

Jest to projekt dedykowany Warszawskiej młodzieży, który co roku kształci 35 liderów małych społeczności (młodzieżowe rady, samorządy uczniowskie czy grupy nieformalne). Jego celem jest rozwijanie kompetencji liderkich i społecznych młodych warszawiaków. Po przejściu dwuetapowej

rekrutacji, uczestnicy przeszli przez dziewięciomiesięczny proces edukacyjny oparty na wyjeździe szkoleniowym trwającym 3 dni oraz spotkaniach wspomagających (6 spotkań).

W trakcie trwania projektu, każdy uczestnik otrzymał narzędzia do realizacji własnego projektu społecznego. Wśród 35 uczestników wyłoniło się 7 grup projektowych, które od września do grudnia wdrażały swoje inicjatywy w życie:

- Badanie przeprowadzone wśród młodzieżowych rad dotyczące projektów o Unii Europejskiej.
- Akcja profrekwencyjna i debata przedwyborcza.
- Wydarzenie promujące oddawanie krwi.
- Mind your mind - konferencja poświęcona zdrowiu psychicznemu młodzieży.
- Mój Czas - konferencja poświęcona wyborowi studiów i planowaniu kariery.
- Kobbing - konferencja o mobbingu wobec kobiet i sposobach przeciwdziałania mobbingowi.
- Kultura życia - akcja promująca kulturalne zachowania w transporcie publicznym.

Podczas 32 godzin spotkań wspomagających uczestnicy mieli okazję m.in. poznać narzędzia funkcjonowania m. st. Warszawy dzięki spotkaniu z urzędnikami różnych biur i wydziałów w urzędzie miasta, odbyć warsztat z wystąpień publicznych czy poznać narzędzia zarządzania własnym czasem.

W trakcie trwania projektu przygotowaliśmy także spotkania dedykowane absolwentom poprzednich edycji (1.0, 2.0, 3.0) m.in. z Prezesem Greenpeace Polska i Radną dzielnicy Białołęka. Po zakończeniu trzeciej edycji WAML zorganizowaliśmy wspólne spotkanie wigilijno- integracyjne.

Projekt realizowany we współpracy z Fundacją Szkoła Liderów oraz finansowany ze środków Miasta Stołecznego Warszawy.

Lepsza edukacja obywatelska w szkole

Szkolne i dzielnicowe agendy na rzecz klimatu. Samorządy uczniowskie i młodzieżowe rady dzielnic podejmują działania na zapobiegające zmianom klimatycznym na poziomie szkoły i dzielnicy.

Szkolne Agendy Klimatyczne to pilotażowy projekt prowadzony w szkołach licealnych i w ostatnich klasach szkół podstawowych, w placówkach znajdujących się w obrębie dwóch warszawskich dzielnic, Żoliborza i Bielan. Zaangażowana w projekt młodzież, w szczególności zaś przedstawiciele Młodzieżowych Rad Dzielnic oraz Samorządu Uczniowskiego, przy wsparciu Fundacji wpływają na szkolne ekosystemy, przystosowując je do bieżących wyzwań klimatycznych tak, by działały w sposób bardziej przyjazny dla środowiska.

W działania projektowe zaangażowanych zostało szesnaście placówek szkolnych (pełnych środowisk szkolnych, włączając uczniów, rodziców, nauczycieli, dyrekcję i pozostałych pracowników szkoły), a także jednostki samorządu lokalnego, takie jak władze dzielnicy, radni, a także przedstawiciele miejskich komórek związanych z ochroną środowiska, edukacją oraz inne osoby włączone do projektu w toku realizowanych działań. Młodzież bierze więc udział w warsztatach, organizuje apele, przeprowadza audyty szkolnych ekosystemów, debatuje i dyskutuje, by następnie wybrać z zebranych pomysłów działania, których podejmie się w szkole na rzecz pro-ekologicznej zmiany organizacji działania placówki.

W projekcie zostały przygotowane formularze audytów, strukturyzujące całościowe badania szkolnych ekosystemów w sześciu obszarach: woda, energia, odpady, jedzenie, transport i pomoce naukowe. Powstał również prezentowany podczas Szkolnych Apeli Klimatycznych materiał wideo o bieżących wyzwaniach środowiskowych, wzywający uczniów do podjęcia działań. Został opracowany poradnik działań proklimatycznych, zbierający wnioski ze szkolnych audytów, a także podsumowująca projekt publikacja, zawierająca zbiór dobrych praktyk na rzecz klimatu.

Projekt współfinansuje Biuro Edukacji m. st. Warszawa.

Samorządy mają moc – systemowe wsparcie samorządności uczniowskiej (maj 2018 - lipiec 2019)

Samorządy mają moc 2 (od września 2019)

Celem obu projektów jest kompleksowe wsparcie wspólnot szkolnych w warszawskich szkołach podstawowych i ponadpodstawowych (nauczycieli, uczniów i rodziców) w zakresie samorządności uczniowskiej – rozwijanie wpływu uczniów na szkoły, zachęcanie ich do podejmowania inicjatyw, zachęcanie do dialogu w ramach szkoły, rozwój kompetencji obywatelskich wśród młodych warszawiaków.

W pierwszej edycji SMM wzięło łącznie udział co najmniej 943 nauczycieli (w tym co najmniej 188 opiekunów SU oraz co najmniej 38 dyrektorów i wicedyrektorów). W naszych działaniach wzięło też udział co najmniej 114 rodziców, głównie zaangażowanych w rady rodziców. W rozmaitych działaniach projektowych wzięło udział co najmniej 272 uczniów ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych różnego typu. Ogółem 1. edycja SMM objęła przynajmniej 1358 osób, w zdecydowanej większości związanych ze szkołami publicznymi (przez projekt przewinęli się przedstawiciele co najmniej 158 szkół publicznych).

W ramach realizowanych przez nas działań w 2. edycji SMM do końca grudnia wzięło udział ok. 200 osób.

Pierwsza edycja była w całości realizowana przez Fundację Civis Polonus. Samorządy mają moc 2 są realizowane wspólnie przez Fundację i Centrum Edukacji Obywatelskiej, które odpowiada za realizację działania 1 (całoroczne wsparcie dla szkół).

W obu projektach całoroczna współpraca z grupą 20 szkół jest ważnym komponentem. W 1. edycji szkoły pracowały zgodnie ze schematem od diagnozy potrzeb do planu działania. W roku szkolnym 2018/2019 kompleksowym wsparciem objęliśmy następujące placówki (wybrane na podstawie zgłoszeń):

- Żoliborz: Zespół Szkół Elektronicznych i Licealnych
- Białołęka: Szkoła Podstawowa nr 112 z Oddziałami Integracyjnymi
- Mokotów: LXI LO przy MOS „SOS”, Zespół Szkół Licealnych i Technicznych
- Śródmieście: V LO im. Poniatowskiego, Szkoła Podstawowa nr 41 z Oddziałami Integracyjnymi
- Ursynów: LXX LO, Szkoła Podstawowa nr 100, Szkoła Podstawowa nr 340
- Wola: Zespół Szkół nr 32 im. K. K. Baczyńskiego, Szkoła Podstawowa nr 132
- Ochota: Szkoła Podstawowa nr 280 z Oddziałami Integracyjnymi
- Ursus: Szkoła Podstawowa nr 4
- Wesoła: Szkoła Podstawowa nr 171
- Bemowo: Szkoła Podstawowa nr 150
- Włochy : Szkoła Podstawowa nr 66
- Targówek: 162 LO, Szkoła Podstawowa nr 380
- Bielany: LIX LO Mistrzostwa Sportowego im. Janusza Kusocińskiego
- Wawer: Szkoła Podstawowa nr 204

Wsparcie to obejmowało seminarium dla dyrektorów), szkolenia dla zespołów szkolnych (26 i 30 listopada 2018 r.), warsztaty wspierające (1. warsztat 18 lutego i 1 marca 2018 r., 2. warsztat 17 i 23 maja 2019 r.), szkolenia dla rad pedagogicznych (listopad 2018-marzec 2019), wsparcie mentorskie (grudzień 2018-czerwiec 2019), debaty w szkołach (wiosna 2019). W 2. edycji SMM zapewniliśmy

chętnym szkołom możliwość dalszego skorzystania z naszej pomocy (w szczególności 8 szkół wzięło udział w szkoleniach na początku roku, a 3 skorzystały z mentoringu). Tegoroczne całoroczne wsparcie szkół, realizowane przez CEO, opiera się na metodzie design thinking (jest nim objętych ostatecznie 19 szkół).

Kolejnym ważnym elementem obu projektów SMM jest bogata oferta różnych otwartych form szkoleniowych (szkoleń, warsztatów, wizyt studyjnych, debat itd.) poświęconych różnym aspektom działalności samorządu. Formy te realizowane są przez cały rok szkolny zgodnie z cyklem życia SU. Czyli wychodzimy od kwestii regulaminu SU, potem poruszamy kwestię wyborów przedstawicieli SU, a następnie plan działania i inne ważne zagadnienia. Tematyka zajęć nawiązuje także do „Warszawskiej karty samorządów uczniowskich”, która opisuje VII filarów działania SU (są to oficjalne miejskie standardy działania samorządów w stolicy).

Trzecim elementem obu projektów jest doraźne wsparcie dla chętnych osób np. w formie bazy pytań i odpowiedzi (łącznie 52 pozycje), grupy wsparcia dla opiekunów samorządów, newslettera zawierającego m.in. przydatne informacje i dobre praktyki.

W trakcie każdego spotkania, w którym biorą udział przedstawiciele więcej niż jednej szkoły, akcentujemy wzajemną wymianę doświadczeń między placówkami, uczestnikami.

Projekty posiadają swój własny profil na FB <https://www.facebook.com/samorzadymajamoc/>

Publikacja końcowa z 1. Edycji

http://mlodziobywatele.pl/wp-content/uploads/2020/03/publikacja-smm_fin.pdf

Budżet obywatelski w szkole – materiał edukacyjny

http://mlodziobywatele.pl/wp-content/uploads/2020/03/MATERIAL_BUDZET_PARTYCYPACYJNY_poprawki04042019.pdf

Tablica samorządu uczniowskiego – co i jak na niej umieścić – materiał edukacyjny

http://mlodziobywatele.pl/wp-content/uploads/2020/03/Dobra_tablica_SU.pdf

Baza pytań i odpowiedzi:

- dostępna jest na stronie mlodziobywatele.pl, a także na stronie

<http://civispolonus.org.pl/projekt/baza-pytan-i-odpowiedzi-samorzady-maja-moc/>

I na profilu FB https://www.facebook.com/pg/samorzadymajamoc/notes/?ref=page_internal

Na kanale Youtube opublikowano fragmenty konferencji podsumowującej

https://www.youtube.com/channel/UC_1dpa4Qc6IS9uUoKZATH8w

Projekty współfinansował Urząd m. st. Warszawy

Samorządy mają moc 2 są realizowane wspólnie z Centrum Edukacji Obywatelskiej. Obie edycje objęte są patronatem Młodzieżowej Rady m.st. Warszawy.

Edukacja obywatelska i zaangażowanie lokalne dorosłych

Program rozwoju wolontariatu w bibliotekach m.st. Warszawy

To już trzecia edycja tego programu. W 2019 pracowaliśmy z 45 bibliotekami na rzecz wzmocnienia ich misji poprzez współpracę z mieszkankami i mieszkańcami Warszawy w formie wolontariatu.

W projekcie bibliotekarki i bibliotekarze zastanawiają się, jaki typ wolontariatu najbardziej będzie pasował do specyfiki ich placówki i społeczności lokalnej, której biblioteka służy. Analizują ile mają miejsca, które mogą udostępnić na działania wolontariuszy, w jakim czasie otwarcia bibliotek wolontariusze mogą podejmować działania, jaki typ zadań będzie najbardziej aktualny dla wolontariuszy. Uczestnicy programu tworzą także profile wolontariusza, zastanawiając się dla jakich mieszkańców szczególnie warto skierować ich zaproszenie do współpracy z biblioteką.

Zachęcaliśmy uczestników i uczestniczki programu, żeby dokładnie policzyli z iloma wolontariuszami współpracują oraz, żeby prowadzili skrupulatne notatki na temat tego, ile czasu każdy z wolontariuszy „działał na korzyść”. **Jesteśmy po ogromnym wrażeniu! Naszym bibliotekarzom i bibliotekarkom z 45 placówek udało się zaangażować ponad 600 wolontariuszy przez ponad 17 000 godzin!!!**

Wolontariusze to osoby o różnych profilach i kompetencjach – zarówno młodzi ludzie prowadzący zajęcia w plastyczne językowe jak i eksperci (naukowcy, prawnicy) organizujący spotkania tematyczne m.in. związane z psychologią. Ich wkład w rozwój bibliotek jest nieoceniony (przez czytelników i bibliotekarzy).

Działania Fundacji polegają na przeprowadzaniu uczestników programu od momentu gotowości do rozwijania wolontariatu przez opracowanie planów rozwojowych po wprowadzanie działań wolontariackich na terenie bibliotek.

W Strategii „Warszawa 2030” wizja przyszłości naszego miasta opisana jest m.in. poprzez hasło „aktywni mieszkańcy”. Bibliotekarzom i Bibliotekarkom udało się stworzyć fantastyczną przestrzeń do wzmacniania tej aktywności wśród różnorodnych mieszkańców.

ODDOLNA DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA

Oddolna działalność statutowa zawiera w sobie ofertę szkoleniową kierowaną głównie do trzech adresatów tj. samorządów szkolnych (opiekunów), młodzieżowych rad (radnych i opiekunów) oraz do bibliotek (pracowników instytucji).

Oferta dotyczyła następujących tematów:

Samorzady szkolne

- Samorząd Uczniowski to dla Ciebie wyzwanie?
(w miesiącach październik 2019 - czerwiec 2020 odbyły się 4 szkolenia stacjonarne w których wzięło udział 36 opiekunów SU ze szkół na terenie Polski)

Młodzieżowe rady

- Skuteczny opiekun młodzieżowej rady
(w miesiącach październik 2019 - czerwiec 2020 odbyło się 1 szkolenie stacjonarne w którym wzięło udział 3 opiekunów)
- Skuteczne prezydium młodzieżowej rady
(w miesiącach październik 2019 - czerwiec 2020 odbyło się 1 szkolenie w którym wzięło udział 3 młodzieżowych radnych)

Jacy jesteśmy? Co nas wyróżnia?

Pracujemy systematycznie nad wybranymi tematami: jesteśmy organizacją, która rozumie, że zmiany w edukacji obywatelskiej wymagają cierpliwości i długiego dystansu. Dlatego nie zajmujemy się wieloma tematami, ale staramy się doskonalić i pogłębiać tematy. Przykładem są nasze trzy najważniejsze obszary działań: młodzieżowe rady gmin, samorząd uczniowski i biblioteki obywatelskie.

Jesteśmy innowacyjni - potrafimy dostrzec potencjał dla wzmocnienia kompetencji obywatelskich, w dostępnych instytucjach, takich jak młodzieżowe rady, samorząd uczniowski i biblioteki oraz stworzyć program ich obywatelskiego działania.

Działamy w ramach systemu – chcemy by edukacja obywatelska była elementem prawa, oraz systemu, dzięki czemu będzie systematyczna a nie akcyjna.

Dyskretne i lokalne mechanizmy edukacji obywatelskiej – zależy nam by znajdować takie mechanizmy edukacji obywatelskiej, które szanują lokalne tradycje i polskie uwarunkowania. Nie przenosimy wprost „nowinek” partycypacyjnych.

Innowacja – wdrożenie – refleksja – upowszechnienie – to jest nasz „cykl produkcyjny”. Uważamy, że misją organizacji pozarządowej jest odważne proponowanie nowych rozwiązań, następnie rzetelne ich sprawdzenie w praktyce, oraz poddanie ocenie i refleksji. Tak sprawdzone rozwiązania mamy ambicję upowszechniać i wprowadzać do systemu, na dużą skalę. Na tym ostatnim etapie pracujemy z decydentami i zajmujemy się rzecznictwem.

Uczymy się współpracując z wieloma różnymi partnerami o tym co powinno być treścią adekwatnej edukacji obywatelskiej oraz jakie podejścia i metody są skuteczne.

Lubimy pracować dłużej z daną społecznością, nie chcemy być spadochroniarzami. Dzięki temu pomagamy wdrażać rzeczywistą głęboką zmianę.

Reflektujemy i działamy – edukacja obywatelska jest obszarem wrażliwym na różnego typu zmiany polityczne, ale także zmiany cywilizacyjne. Dlatego dbamy o to, żeby cały czas analizować przemiany sfery publicznej, tak by nasze propozycje edukacji obywatelskiej rzeczywiście umacniały jednostki w ich zaangażowaniu obywatelskim.

Dzielimy się naszą wiedzą i doświadczeniem z innymi organizacjami pozarządowymi, starając się przyczynić do budowy siły sektora pozarządowego w obszarze edukacji obywatelskiej.

I cały czas dbamy, by Fundacja jako organizacja była zarządzana etycznie, sprawnie tak by miała potencjał dla realizacji naszej misji.

Moc instytucji

Jesteśmy przekonani, że sposób pracy Fundacji jako organizacji jest kluczowy dla efektywnej i etycznej realizacji naszej misji. Dlatego dużą uwagę przywiązujemy do wewnętrznych procedur pracy Fundacji, standardów etycznych oraz dobrej atmosfery pracy.

W naszej codziennej pracy dbamy szczególnie o:

- **Jakość zatrudnienia** – wszyscy, którzy chcą są zatrudniani na podstawie umowy o pracę. To jest forma zatrudnienia, którą najchętniej proponujemy osobom pracującym w Fundacji
- **Efektywność finansową** – konstruujemy nasze budżety tak, żeby dbać o wysoką jakość działania, przy jednoczesnym oszczędnym gospodarowaniu powierzonymi nam środkami
- **Przejrzystość działań** – udostępniamy informacje o naszej pracy, publikując sprawozdania jak i upubliczniając wszystkie nasze materiały edukacyjne.
- **Przyjazne dla środowiska** – uczestniczyliśmy w programie Etyczne Biuro, w ramach którego przygotowaliśmy organizację do codziennego funkcjonowania z troską o środowisko
- **Rozwój kompetencji zarządczych** – lepsze zarządzanie organizacją pozarządową traktujemy jako nasze ciągłe zadanie. Korzystamy ze szkoleń, doradztwa instytucjonalnego. Obie członkinie zarządu uczestniczyły w programach coachingowych dla liderów organizacji pozarządowych.

